Ondersteuningsaanbod passend of inclusief onderwijs

Inhoudsopgave:

Introductie	blz 2.
Over passend en inclusief onderwijs	blz.2.
Hoe gaat onze school om met passend en inclusief onderwijs	blz.4.
De beweging naar inclusief onderwijs	blz.5.
Deze ondersteuning bieden wij op school	blz.5.
Stappenplan voor ondersteuning en handelingsgericht werken	blz.7.
Hoorrecht kinderen	blz.15.
Onze partners	blz.17.

Korte introductie

In dit gedeelte van de schoolgids leggen we uit hoe wij op school zorgen voor passend en inclusief onderwijs. We beginnen met het verschil tussen deze twee begrippen. Daarna vertellen we hoe wij hier op school mee omgaan en hoe je dat bij ons terugziet. Ook lees je welke hulp en ondersteuning we bieden als een kind moeite heeft met leren of zich minder goed ontwikkelt.

Wat bedoelen we met ondersteuning?

Ondersteuning betekent dat een kind extra hulp krijgt, wanneer dat nodig is. Dat kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door een les of opdracht aan te passen, extra uitleg te geven in een klein groepje of meer tijd om te oefenen. Soms schakelen we een specialist in, bijvoorbeeld als een kind moeite heeft met lezen, juist meer uitdaging nodig heeft, of ondersteuning nodig heeft om mee te kunnen doen in de groep.

Zorgen over je kind?

Het kan zijn dat je als ouder vragen of zorgen hebt over de ontwikkeling van je kind. Misschien praat je kind weinig, heeft het moeite met bewegen of komt het niet goed tot spel. Wat mag je dan van onze school verwachten? Bij wie kun je terecht? In dit deel van de gids geven we daar antwoord op.

Heb je na het lezen nog vragen? Neem dan gerust contact op met de leerkracht van je kind. Zit je kind nog niet op onze school, maar overweeg je een overstap? Kom gerust langs voor een gesprek of maak een afspraak via telefoon of e-mail.

Over passend en inclusief onderwijs

Wat is passend onderwijs?

Met passend onderwijs bedoelen we dat elk kind in de wijk of regio waar hij of zij woont, het onderwijs krijgt dat bij hem of haar past. Met de regio bedoelen we dan Amsterdam en Diemen. De meeste kinderen kunnen de lessen op school goed volgen. Maar niet ieder kind is hetzelfde. Sommige kinderen hebben op school extra hulp nodig. Die extra hulp kunnen we als basisschool vaak prima bieden. Voor kinderen die bijvoorbeeld moeite hebben met lezen of rekenen hebben we zelf goede specialisten op school.

Soms organiseren we extra ondersteuning voor een kind met hulp van andere partners. Voor meer informatie over welke ondersteuning wij als school precies kunnen bieden vind je hier. Wil je meteen weten met welke partners wij veel samenwerken, klik dan hier.

Wat is inclusief onderwijs?

De landelijke overheid streeft ernaar dat in 2035 alle scholen inclusief onderwijs bieden. In Amsterdam en Diemen zijn we al volop gestart met de beweging naar inclusief onderwijs. Binnen inclusief onderwijs houden we er rekening mee dat er altijd kinderen zullen zijn die extra ondersteuning en aandacht nodig hebben. In de komende jaren versterken we de school daarom met expertise vanuit gespecialiseerd onderwijs, jeugdhulp, zorg en andere partners in de wijk. Zo zullen steeds meer leerlingen op de reguliere school hulp en ondersteuning krijgen zoals in het speciaal (basis) onderwijs, alleen dan thuisnabij. Kinderen leren zo beter, hebben meer oog voor diversiteit, minder reistijd en meer sociale contacten.

In Amsterdam en Diemen is al een flink aantal basisscholen op weg gegaan om inclusief onderwijs te bieden. Dit is een proces dat wel enkele jaren duurt. Sommige scholen doen dit samen met scholen binnen de wijk, anderen zijn nu nog de enige school binnen een wijk die dit biedt.Ook onze school maakt al deel uit van de beweging naar inclusief onderwijs. Verderop leggen we uit wat daar al van te zien is.

Passend en inclusief onderwijs en het samenwerkingsverband
Soms is er ondanks veel ondersteuning toch nog meer voor een kind nodig dan wij als basisschool met hulp van onze partners kunnen bieden. Dan bespreken we met jullie als ouders wat er naar ons idee nog meer nodig is. Het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen (SWV) helpt jullie en ons daarbij. Dit gebeurt in een overleg dat we het ondersteuningsteam noemen.Klik hier voor uitleg hierover.

Voor meer algemene uitleg over passend onderwijs en de rol van het samenwerkingsverband verwijzen we naar de website van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen.

Hoorrecht bij ontwikkelingsperspectiefplan en ondersteuningsaanbod
Zowel de ouders als het kind, mogen meepraten over de extra hulp of ondersteuning die wij als school aan het kind willen bieden. Dat noemen we het hoorrecht. Hoe de hulp of ondersteuning voor jullie kind eruit gaat zien schrijven we op in een plan, het ontwikkelingsperspectiefplan. Als we zo'n plan maken, zullen we je daar altijd bij betrekken en jouw of jullie mening opschrijven. Je hebt als ouders het recht om in te stemmen met het handelingsdeel van het plan. Ook je kind vragen we wat hij/zij van het plan vindt en ook dat wordt in het plan opgeschreven.

Verder zullen we als school aan de leerlingen vragen wat ze van ons hele aanbod voor hulp en ondersteuning vinden zoals dit in deze schoolgids staat. Ook dit valt onder het hoorrecht. Wat leerlingen vinden van het ondersteuningsaanbod en wat wij als school hiermee hebben gedaan, beschrijven we bij 'Deze ondersteuning bieden wij op school'.

Hoe gaat onze school om met passend en inclusief onderwijs?

Passend onderwijs is voor ons vooral goed onderwijs bieden aan alle kinderen. We zorgen daarbij als school voor goed geschoolde leerkrachten, een prettige leeromgeving voor alle kinderen en we werken goed samen met de ouders. Passend onderwijs valt daarom niet direct op binnen de school. Maar het is er wel! En het begint bij de leerkrachten die goed bekijken en volgen wat een kind nodig heeft om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. Als ze zien dat het leren moeilijk gaat, of ze merken dat een kind dreigt vast te lopen, dan zorgen we er samen voor dat er passende hulp en ondersteuning komt. Wat we daarvoor organiseren binnen school en soms ook erbuiten hoort bij passend onderwijs.

De zoektocht naar inclusiever onderwijs is positief voor alle leerlingen. ‘Iedereen hoort erbij’ is voor ons het uitgangspunt. Dat vraagt maatwerk voor elk kind in iedere klas, zodat elke leerling zich kan ontplooien op zijn eigen niveau. We streven ernaar dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooien. Het stimuleren van de cognitieve en sociale ontwikkeling is leidend in ons onderwijs.

Zo herken je passend onderwijs in onze school

Bij ons in de school herken je passend onderwijs bijvoorbeeld aan het volgende:

- We werken handelingsgericht: het onderwijsaanbod sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen.
- We brengen de onderwijsbehoeften van leerlingen in kaart en clusteren deze om per (deel)groep gericht les te geven.
- Leerkrachten volgen de ontwikkeling van hun leerlingen voortdurend en doelgericht.
- Leerlingen en ouders worden actief betrokken bij het onderwijsproces, vooral bij extra ondersteuning.
- Leerlingen denken mee over hun leerdoelen bij extra ondersteuning (bijvoorbeeld in kindgesprekken).
- We vragen alleen een arrangement aan als de onderwijsbehoefte specifiek en niet vanzelfsprekend op een reguliere school kan worden ingevuld.
- Zorg is planmatig ingericht; we volgen leerlingen nauwgezet met methodegebonden en methode-onafhankelijke toetsen.
- We gebruiken LIB en ParnasSys om de ontwikkeling van leerlingen en groepen systematisch te volgen.
- We werken opbrengstgericht: toetsresultaten worden vergeleken met vooraf gestelde doelen en waar nodig stellen we het lesaanbod bij.
- Bij individuele onderwijsbehoeften maken we gebruik van handelingsplannen, die worden gevolgd en geëvalueerd. Intern begeleiders monitoren de gemaakte afspraken en zorgen voor opvolging.
- In de leerlingvolgsystemen registreren we ook de sociaal-emotionele ontwikkeling, via observaties en de vragenlijst Hart & Ziel
- Kinderen worden gezien en gehoord; leerplezier, betrokkenheid en een goede balans tussen uitdaging en succeservaringen zijn belangrijk.
- Vanaf groep 5 voeren we twee keer per jaar kindgesprekken, waarin kinderen zelf meepraten over hun leerdoelen.
- Door het jaar heen zijn er korte individuele gesprekken waarin samen met de leerling doelen worden bepaald.

- We houden twee keer per jaar groepsbesprekingen, waarin we kijken naar:
  1.de ontwikkeling van de groep als geheel (en het leerkrachtgedrag)
  2.de ontwikkeling van subgroepen (basis-, verlengde- en verkorte instructie),
  3. de ontwikkeling van individuele leerlingen.
- We houden twee keer per jaar leerlingbesprekingen, waarin we inzoomen op specifieke behoeften van de individuele leerling.

De beweging naar inclusief onderwijs

We zijn als school bezig met de stap naar inclusief onderwijs, sterker nog, we doen dat volgens het SWV al heel goed. We proberen om zoveel mogelijk kinderen uit onze wijk op onze school te houden, ook als ze veel en langdurige ondersteuning nodig hebben.
Dit betekent dat we meer kinderen uit de buurt een inclusieve plek op onze school (willen) bieden. Ook als deze kinderen voor langere tijd veel extra ondersteuning van ons nodig hebben.

Dat we al op weg zijn een inclusieve school te worden zie je aan het volgende:

- We bieden zoveel mogelijk ondersteuning binnen de reguliere klas, zodat kinderen samen kunnen leren met hun eigen groep.
- Leerlingen met verschillende ondersteuningsbehoeften maken volwaardig deel uit van onze school.
- Ons team kijkt met een open blik naar wat ieder kind nodig heeft en past het onderwijs daarop aan.
- Ouders worden vanaf het begin meegenomen in het proces en denken actief mee over passende ondersteuning.
- We werken nauw samen met het samenwerkingsverband en externe partners om maatwerk mogelijk te maken binnen onze school.
- De uitstroom naar speciaal onderwijs blijft laag, omdat we geloven in kansen binnen onze eigen setting.
- We investeren in positieve relaties tussen leerkrachten en leerlingen, omdat een kind pas echt goed tot leren komt als het zich veilig, gehoord en gezien voelt.

Deze ondersteuning bieden wij op school

Op de volgende gebieden kunnen we onze leerlingen ondersteuning of zorg bieden:

Lezen
We werken met de methode LIJN3 in groep 3 en Zo Leer je Kinderen Lezen en Spellen in 3 t/m 8. ZLKLS is een educatieve aanpak of methode om kinderen te leren lezen en spellen op een gestructureerde, preventieve manier. We werken daarnaast in school met ondersteuners die met de kinderen oefenen met lezen. Uiteindelijk gaat het om oefenen, oefenen, oefenen.Daarnaast zetten we schoolbreed in op leesplezier en leesmotivatie. We hebben een prachtige bibliotheek. Voor kinderen die moeite hebben met lezen, volgen we het dyslexieprotocol nauwgezet. Dit betekent o.a. dat we extra ondersteuning inzetten op gebied van lezen, buiten de klas. Het SWV fungeert als poortwachter dyslexie en beoordeelt op verzoek of een leerling in aanmerking komt voor vergoede diagnostiek van Ernstige Dyslexie (ED).

Taal
Op het gebied van Woordenschat en begrijpend lezen bieden we extra begeleiding aan leerlingen die hierin extra ondersteuning nodig hebben, met daarbij de nodige aandacht voor onze NT2-leerlingen. We hebben steeds meer ervaring met leerlingen met een Taal/Spraak Ontwikkelingsstoornis (TOS), en proberen deze leerlingen binnenboord te houden, daarbij werken we nauw samen met specialisten van Viertaal (Cluster 2).

In alle groepen hebben we aandacht voor kinderen die thuis geen Nederlands spreken. Een extra leerkracht werkt met kinderen uit de onderbouw, middenbouw en tussenbouw aan woordenschat. We werken intensief met logopedisten en waar nodig met ambulante begeleiders van Viertaal (Cluster 2).

Rekenen
De leerkracht, IB'er en de rekencoördinator werken nauw samen als het gaat om extra aanbod in de klas voor zowel de leerlingen die achterop raken als de leerlingen die meer aankunnen. Soms komt het voor dat we advies vragen aan een externe rekenspecialist bij leerlingen bij wie we een vermoeden van dyscalculie hebben.

Sociaal emotionele ontwikkeling
We houden onze leerlingen nauwlettend in de gaten en monitoren door twee keer per jaar de vragenlijsten van Hart & Ziel in te vullen. Hierin komen vragen aan bod die gaan over de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Bij zorgen of bijzonderheden stemmen wij dit af met de ouders.

Werkhouding, taakaanpak en gedrag
Naast de bovenschoolse gedragsspecialisten, werken we samen met diverse praktijken en onderzoeksbureaus, die ons ondersteunen bij hulpvragen of een begeleiding opzetten bij ons op school of thuis.

Motorische- en lichamelijke ontwikkeling
Technisch schrijven - we werken samen met een praktijk voor Oefentherapie, die op onze locatie met de kinderen werken. Altijd in afstemming met ouders. We werken ook met de ondersteuningsroute bewegen en motoriek, waarbij kinderen extra motorische oefeningen krijgen van onze gymdocent.

Medisch handelen en persoonlijke verzorging
Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Ouders vragen aan de leraar of deze de middelen wil geven. Dit wordt per situatie met de ouders en de leerkracht besproken. De gemaakte afspraken leggen we schriftelijk vast.

Ook hebben we een aanbod voor ondersteuning op het gebied van:
Voor alle eerder genoemde zaken hebben we voor een aantal leerlingen arrangementen ingezet, waarbij 1-3 momenten per week extra met leerlingen wordt gewerkt aan de hand van een handelingsplan. Dit plan beschrijft het aanbod in de klas en daarbuiten. De groepsleerkracht werkt hierin nauw samen met de remedial teacher.

Een wat uitdagender leeraanbod bieden we in het Leerlab waaraan leerlingen uit de groepen 4 t/m 8 kunnen deelnemen. Leerlingen gaan hier gedurende een periode éénmaal per week naar toe. Daarnaast gaat een aantal leerlingen naar de Day A Week School, een bovenschoolse voorziening. Gedurende een hele schooldag per week volgen zij daar een uitdagend aanbod aangeboden door een gespecialiseerde leerkracht.

Ontwikkeling van ons aanbod voor ondersteuning in de toekomst
Ons doel is om op onze school het aanbod vast te houden dat we nu hebben en de samenwerking met de ketenpartners uit de wijk en stad doorlopend te evalueren en te blijven verstevigen en waar nodig bij te stellen.

Wat vinden kinderen van onze ondersteuning
Onze leerlingen waarderen de ondersteuning die zij bij ons op school kunnen krijgen. Ze voelen zich gehoord en geholpen wanneer dat nodig is.
We hebben hun mening actief meegenomen door middel van leerlinggesprekken, enquêtes en informele feedbackmomenten. De input van onze leerlingen heeft ons geholpen om onze ondersteuning beter af te stemmen op hun behoeften. Zo blijven we samen met de leerlingen kijken hoe we ons kunnen blijven ontwikkelen.

Ons stappenplan voor ondersteuning en handelingsgericht werken

Alle scholen in Nederland hebben een zorgplicht. Dat betekent dat wij als school moeten onderzoeken of we jouw of jullie kind passend onderwijs kunnen bieden. Binnen het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen (SWV) werken we met een stappenplan om tot passende ondersteuning te komen voor de kinderen die dat nodig hebben. De basis van dit stappenplan is een werkwijze die *handelingsgericht werken* heet.

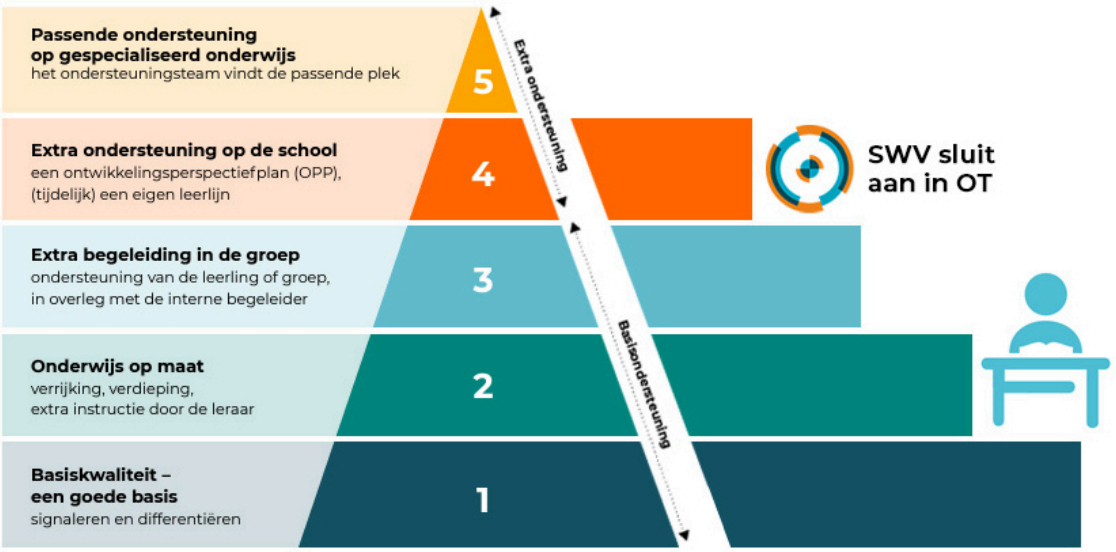
Dit is handelingsgericht werken
Handelingsgericht werken is een vaste manier van werken voor scholen om passend onderwijs te organiseren. Het begint bij goed kijken naar wat een kind nodig heeft om te leren en te ontwikkelen. De werkwijze helpt ons als school om de juiste ondersteuning aan kinderen te bieden, de juiste mensen daarvoor in te schakelen en goed te volgen hoe het gaat en wat het oplevert.

De vijf niveaus van ondersteuning
We maken gebruik van een piramide om de vijf niveaus van ondersteuning weer te geven. Hoe hoger de piramide, hoe meer ondersteuning en overleg er nodig is.

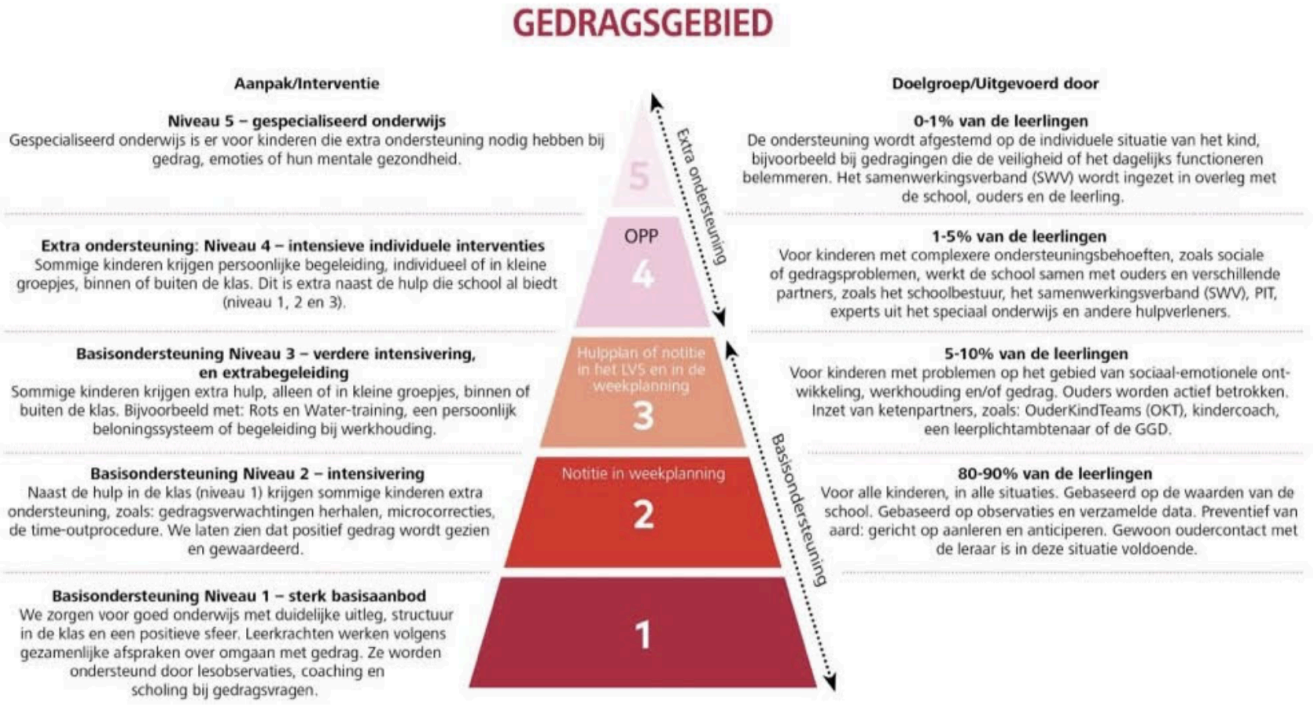
Hoe werkt het?
We starten altijd met wat een kind nodig heeft binnen de klas. Als dat niet voldoende blijkt, kunnen we extra hulp inschakelen, bijvoorbeeld van een intern begeleider of externe deskundige.

Belangrijk om te weten:
Als een leerling bijvoorbeeld van niveau 2 naar niveau 3 gaat, dan blijft de hulp van niveau 2 gewoon doorgaan. Elk niveau bouwt verder op het vorige. Zo stapelen we de ondersteuning op, zodat leerlingen steeds de hulp krijgen die ze nodig hebben.

Waarom doen we dit?
Op deze manier zorgen we ervoor dat elk kind op de juiste manier geholpen wordt. We kijken goed naar wat een kind nodig heeft en geven steeds een beetje meer ondersteuning als dat nodig is.

Piramide handelingsgericht werken (HGW)

Het handelingsgericht werken zorgt ervoor dat we als team duidelijk en gestructureerd samenwerken. Leraren, intern begeleiders en andere deskundigen werken volgens 7 uitgangspunten. Die helpen ons om het onderwijs en de begeleiding van leerlingen zo effectief mogelijk te maken.

De 7 uitgangspunten zijn:
1. We werken doelgericht: we stellen duidelijke doelen voor elk kind.
2. We stemmen goed af met elkaar en kijken naar de wisselwerking tussen kind, leraar en omgeving.
3. De onderwijsbehoeften van het kind staan centraal: wat heeft het kind nodig om goed te kunnen leren?
4. Leraren maken het verschil, en ouders spelen een belangrijke rol in de ondersteuning.
5. We kijken naar de positieve kanten van kinderen, ouders en leraren.
6. We werken samen: ouders, school en andere betrokkenen trekken samen op.
7. We werken systematisch en open: we leggen uit wat we doen en waarom.

Deze manier van werken gebruiken we op alle niveaus binnen de school en bij het inschakelen van extra hulp of onderzoek. Het helpt ons om de juiste keuzes te maken, passende ondersteuning te bieden en samen met ouders te blijven volgen hoe het met hun kind gaat.

Stap voor stap naar ondersteuning
Bij ons op school zie je als ouder deze piramide van handelingsgericht werken terug in het volgende stappenplan:

Niveau 1 – Sterk basisaanbod

Dit is de basis die alle kinderen op school krijgen. Het betekent dat we zorgen voor goed onderwijs in elke klas.

• Sterk onderwijs vanaf het begin: We bieden een rijk en doordacht lesaanbod, al vanaf de jongste groepen. We leggen duidelijk uit volgens de methode Expliciete (Directe) Instructie.
• Leren met plezier en betekenis: Onze lessen zijn boeiend, sluiten aan bij hoe kinderen het best leren volgens wetenschappelijk onderzoek, en zorgen ervoor dat kinderen actief meedoen en nieuwsgierig blijven.
• Rust, structuur en veiligheid: In onze klassen heerst rust en duidelijkheid. We zorgen voor een fijne sfeer waarin elk kind zich veilig en gezien voelt.
• Betrokken en deskundige leraren: Onze leraren zijn ervaren en hebben hart voor hun vak. Ze weten wat kinderen nodig hebben om te groeien en helpen hen stap voor stap verder.
• Aandacht voor ieder kind: We houden goed in de gaten hoe het met elk kind gaat. Als er extra hulp nodig is, zijn we er snel bij.

Niveau 2 – Extra aandacht binnen de klas (intensivering)

Soms heeft een kind iets meer ondersteuning nodig dan het basisaanbod biedt. Bijvoorbeeld:

• Extra uitleg
• Meer herhaling van de lesstof
• Een ander soort instructie of extra oefening

Dit gebeurt gewoon binnen de klas, door de eigen leraar. In dit schema noemen we enkele veelvoorkomende voorbeelden.

Leergebied of behoefte	**Wat zien we bij jullie kind?**	**Wat doen we op school?**
Taal	Moeite met taal begrijpen	• Extra oefenen met teksten en woordenschat
Lezen/spellen	Lezen gaat langzaam of met veel fouten, spelling is lastig	• Extra oefenprogramma's (ZLKLS)
Rekenen	Moeite met sommen of behoefte aan meer uitdaging	• Extra aandacht voor automatiseren en memoriseren (Snappet, Rekensprint en Bareka) • Extra uitleg met concreet materiaal, veel herhaling en visuele ondersteuning
Gedrag, werkhouding, taakaanpak	Snel afgeleid, moeite met concentreren of plannen	• Extra structuur en een rustige werkplek.
Meer- en hoogbegaafdheid	Zoekt uitdaging	• Minder herhaling van gewone lesstof (compacten) • Uitdagende taal- en rekenactiviteiten voor kinderen die meer aankunnen
Beperkingen door financiële problemen thuis	Geen spullen, kleding of kansen om mee te doen aan activiteiten (bijv. geen laptop, sport, uitjes of schoolspullen)	Hulp via het Jeugdeducatiefonds of de gemeente Amsterdam (bijv. schoolspullen, laptop, kleding, sport of culturele activiteiten)

Niveau 3 – Verdere intensivering, extra begeleiding

Op niveau 3 bieden we intensievere begeleiding aan kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit kan gaan om leerproblemen (zoals rekenen of taal), een ontwikkelingsvoorsprong, gedrags- of sociaal-emotionele uitdagingen, of fysieke beperkingen.

De begeleiding vindt meestal plaats in kleine groepjes, (soms) buiten de klas, en wordt gegeven door de leerkracht of een onderwijsassistent. We werken daarbij doelgericht en op maat, zodat elk kind de kans krijgt zich optimaal te ontwikkelen.

Wie kan hierbij adviseren of ondersteuning bieden?

• Externe specialisten, zoals een logopedist of fysiotherapeut
• Het Ouder Kind Team (OKT)
• Adviseur passend onderwijs
• De leerplichtambtenaar of de jeugdarts van de GGD
• Organisaties die IQ-onderzoek uitvoeren of ontwikkelingsonderzoek doen

Samen met ouders en adviseurs zoeken we naar de beste aanpak om jouw kind verder te helpen. In dit schema noemen we enkele veelvoorkomende voorbeelden.

Leergebied of behoefte	**Wat zien we bij uw kind?**	**Wat doen we op school?**
Taal	Moeite met spreken, luisteren, woordenschat of zinsbouw.	• Extra uitleg en herhaling tijdens of na de les • Gebruik van concreet en visueel materiaal (zoals picto's) • Veel modelen (hardop denken) en herhalen van taalgebruik
Lezen/spelling	Lezen gaat langzaam of met veel fouten, spelling blijft lastig	• Ondersteuning volgens het dyslexieprotocol • Extra leestijd in kleine groepjes
Rekenen	Aanhoudende moeite met sommen, inzicht of automatiseren	• Aangepaste begeleiding, hulpmiddelen (zoals rekenkaarten of formats)
Sociaal emotionele ontwikkeling	Onzeker, moeite met samenspelen of gevoelens uiten	• Gesprekken en/of begeleiding door kindercoach

Meer- en hoogbegaafdheid	Zoekt uitdaging, soms moeite met motivatie	• Verrijken en compacten van reguliere lesstof • Verdiepende projecten binnen thematisch werken.
Moeilijk lerende kinderen	Langzaam tempo, moeite om de leerstof te begrijpen	• Individuele of kleine groepsinstructie • Extra uitleg, oefentijd en herhaling • Kleinere doelen en succeservaringen
Fysieke beperkingen	Slecht horen of zien, moeite met bewegen	• Gebruik van aangepaste materialen of hulpmiddelen (bv. vergrotingen, luisterhulpmiddelen) • Extra beweeglessen of fysiotherapie en oefentherapie
Gedrag	Impulsief gedrag, werkhoudingsproblemen of botsingen met anderen	• Rots en watertrainig • Beloningssysteem (individueel) • Begeleiding bij werkhoudingsproblemen

Niveau 4 – Intensieve, individuele ondersteuning

Soms is extra begeleiding binnen de school (niveau 3) niet voldoende om een kind verder te helpen. In dat geval is intensieve, individuele ondersteuning nodig (niveau 4). We schakelen dan hulp in van buiten de klas of buiten het schoolteam. Vaak gebeurt dit in overleg met het Samenwerkingsverband (SWV), dat scholen ondersteunt bij het vinden van passende hulp.

Wat houdt dit in?

• Er wordt samen gekeken wat het kind en de leerkracht nodig hebben.
• De ondersteuning vindt meestal één-op-één plaats, en blijft waar mogelijk op school

Wie kunnen hierbij betrokken worden?

• Behandelaren bij dyslexie of dyscalculie
• Speciale onderwijsinstellingen zoals Viertaal (taal/spraak)
• Organisaties die psychologisch of didactisch onderzoek doen (zoals IQ-onderzoek)
• Experts vanuit het speciaal onderwijs of andere zorgpartners

Zo zorgen we er samen voor dat ieder kind de ondersteuning krijgt die het nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen. In dit schema noemen we enkele veelvoorkomende voorbeelden.

Leergebied of behoefte	**Wat zien we bij uw kind?**	**Wat doen we op school?**
Vermoeden van Taalontwikkelingsstoornis (TOS)	Beperkte taalontwikkeling, moeite met praten of taal begrijpen	• Begeleiding door een taalexpert (bijv. vanuit Viertaal)
Lezen / Dyslexie	Lezen gaat traag of met veel fouten, spelling blijft lastig ondanks extra oefening	• Ambulante begeleiding dyslexiezorg
Rekenen / Dyscalculie	Blijvende ernstige rekenproblemen, ondanks eerdere extra hulp	• Aangepast lesprogramma • Onderzoek naar dyscalculie en waar nodig ambulante begeleiding
Gedrag / Werkhouding / Taakaanpak	Snel afgeleid, moeite met plannen, concentratie, externaliserend gedrag	• Begeleiding door gedragsspecialist.

Moeilijk lerende kinderen	Traag leerproces, moeite met abstracte leerstof	• Aangepast lesprogramma • Waar nodig ambulante begeleiding
Fysieke beperkingen	Slecht horen of zien, motorische beperkingen	• Overleg met specialisten (zoals ambulant begeleider) • Fysieke aanpassingen in de klas
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Angstig, teruggetrokken of snel overprikkeld (internaliserend gedrag)	• Rustmomenten op maat • Gedragsspecialist

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)
Wanneer een leerling intensieve, individuele ondersteuning nodig heeft op school (niveau 4), stellen we samen een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Dit plan beschrijft de doelen voor je kind en welke ondersteuning nodig is om die te bereiken.

• Belangrijk daarbij is dat we dit samen met jou en je kind doen. In het OPP leggen we duidelijk vast: Wie doet wat, waarom, hoe en wanneer? Zo weet iedereen wat er verwacht wordt en werken we als team aan de ontwikkeling van je kind.
• De afspraken in het OPP kunnen verschillen per leerling. Soms is de ondersteuning licht en tijdelijk, soms is die intensiever of structureel. Het plan helpt ons om de begeleiding goed af te stemmen op wat jouw kind nodig heeft.

Hoorrecht bij ontwikkelingsperspectiefplan
Zowel de ouders als het kind mogen meepraten over de extra hulp of ondersteuning die wij als school aan het kind willen bieden. Dat noemen we het hoorrecht. Hoe de hulp of ondersteuning voor jouw kind eruit gaat zien schrijven we op in een plan, het ontwikkelingsperspectiefplan. Als we zo'n plan maken, zullen we je daar altijd bij betrekken en jouw of jullie mening opschrijven. Je hebt als ouders het recht om in te stemmen met het handelingsdeel van het plan. Ook je kind vragen we wat het van het plan vindt en ook dat wordt in het plan opgeschreven.

Niveau 5 – Plaatsing op een andere plek (zoals speciaal onderwijs)

In sommige gevallen bespreken we samen met het samenwerkingsverband en jullie als ouders of een andere reguliere school in de wijk beter past bij de ondersteuningsbehoefte van jullie kind. Het kan ook zo zijn dat een kind beter tot zijn recht komt in een meer gespecialiseerde vorm van onderwijs, zoals speciaal onderwijs (SO) of speciaal basisonderwijs (SBO).

We proberen jou als ouder dus zo vroeg mogelijk te betrekken zodat je kunt meedenken over de hulp aan jouw kind. Ook als je zelf zorgen hebt over je kind, willen we graag dat je dit deelt met school. Je kunt dit het beste bij de leraar aangeven. De leraar kan dan samen met jou bekijken wat er aan de hand is, wat je kind nodig heeft en of er extra hulp of overleg nodig is met bijvoorbeeld de intern begeleider. Zo zorgen we er samen voor dat je kind de juiste ondersteuning krijgt.

Hoorrecht: dit vinden onze leerlingen van de ondersteuning die ze kunnen krijgen bij ons op school en op deze manier hebben wij dit meegenomen:

Bij KC De Optimist vinden we het belangrijk dat ieder kind zich gezien, gehoord en serieus genomen voelt. Zeker als het gaat om ondersteuning op school, wat we passend onderwijs noemen, willen we dat kinderen hierover kunnen meedenken en meepraten. Dit noemen we het hoorrecht van kinderen.

Hier lees je hoe we dat op KC De Optimist aanpakken:

1. **Kinderen worden gehoord in een persoonlijk gesprek**

Als er extra ondersteuning nodig is op school, voeren we altijd eerst een gesprek met het kind. We stellen vragen als:

- Wat vind je fijn op school?
- Wat is lastig voor je?
- Hoe kunnen wij je helpen?

We doen dit op een manier die past bij de leeftijd van het kind. Rustig, met duidelijke woorden en in een veilige sfeer. Jongere kinderen doen we soms liever spelenderwijs laten vertellen hoe het met hen gaat.

2. **We betrekken kinderen bij hun eigen plan**

Als er een speciaal plan komt voor de ondersteuning (een zogenaamd ontwikkelingsperspectief of OPP), dan leggen we dit op een kindvriendelijke manier uit. Het kind kan daarin meedenken:

- Wil je op een rustige plek werken?
- Welke doelen wil jij graag bereiken?
- Wat helpt jou het beste?

3. **Kinderen denken ook mee over onze school**

Op KC De Optimist hebben we ook een leerlingenraad, waar kinderen meedenken over hoe de school beter of fijner kan worden, ook als het gaat over dingen zoals werkplekken, pauzes, of hulp op school. Dit maakt dat kinderen weten: mijn mening doet ertoe.

Waarom doen we dit?

Omdat we geloven dat kinderen vaak heel goed kunnen aangeven wat ze nodig hebben, als je maar de tijd neemt om te luisteren. Door hen serieus te nemen, groeien ze in zelfvertrouwen én krijgen ze het gevoel dat ze echt meetellen.

We vragen aan het SWV om met ons mee te kijken en advies te geven over welk ondersteuningsaanbod we aansluitend kunnen bieden aan de leerkracht of de leerling. Het gaat dan om extra ondersteuning op de huidige school. Klik hier voor meer uitleg.

In bepaalde gevallen kunnen wij in overleg met het samenwerkingsverband en jullie als ouders bespreken of het kind beter past op een andere reguliere school in de wijk. Ook kan het zijn dat een gespecialiseerde vorm van onderwijs, bijvoorbeeld speciaal onderwijs (SO) of speciaal basisonderwijs (SBO) beter passend is.
Heeft jouw of jullie kind een taalontwikkelingsstoornis? Ook dan is er extra ondersteuning mogelijk of bespreken we of een verwijzing naar een speciale school beter passend is. Het is dan niet het SWV maar een organisatie genaamd Kentalis of VierTaal die meedenkt en adviseert. Wij zorgen voor de juiste contacten en melden aan.

We proberen jou als ouder dus zo vroeg mogelijk te betrekken zodat je kunt meedenken over de hulp aan jouw kind. Ook als je zelf zorgen hebt over je kind willen we graag dat je dit deelt met school. Je kunt dit het beste bij de leerkracht aangeven.

Met deze partners werken we samen om passend en inclusief onderwijs mogelijk te maken

Wij werken als school graag samen met een aantal partners. Zo kunnen we goede ondersteuning aan de kinderen bieden.

- **Samenwerkingsverband Amsterdam Diemen**
  Het samenwerkingsverband richt zich op passend onderwijs. Het zorgt ervoor dat alle leerlingen, ongeacht hun zorgbehoeften, de juiste ondersteuning krijgen op school. Het samenwerkingsverband coördineert de zorg en begeleiding voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften en zorgt voor een goede afstemming tussen scholen, ouders en zorginstanties.
- **Adviseur passend onderwijs STAIJ**
  Een adviseur passend onderwijs binnen STAIJ ondersteunt scholen bij het aansluiten van onderwijs op de individuele behoeften van leerlingen.
- **Gedragsspecialist STAIJ**
  Een gedragsspecialist binnen STAIJ is een expert in het begeleiden van leerlingen met gedrags- of ontwikkelingsproblemen.
- **PO Advies team Levvel**
  Het PO Advies Team is een ondersteunend team voor basisscholen, dat helpt bij het bieden van passende zorg en begeleiding voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.
- **Viertaal**
  Soms heeft een kind extra hulp nodig bij praten, luisteren of het begrijpen van de taal. In zo'n geval kunnen we samenwerken met Viertaal, een organisatie die gespecialiseerd is in het begeleiden van kinderen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) of gehoorproblemen.
- **Leerplichtambtenaar**
  De leerplichtambtenaar zorgt ervoor dat kinderen naar school gaan, zoals het hoort volgens de wet. Als een kind te vaak niet naar school komt of als er problemen zijn met het schoolbezoek, helpt de leerplichtambtenaar om dit op te lossen.
- **MOC Kabouterhuis**
  MOC Kabouterhuis is een organisatie die zich richt op jeugd- en gezinsondersteuning voor passende hulp en ondersteuning voor kinderen van 0-7 jaar.
- **PIT (Preventief Interventie Team)**
  Het PIT is een team van deskundigen die samen kijken naar kinderen die extra hulp nodig hebben. Ze helpen als er zorgen zijn over het gedrag of de ontwikkeling van een kind.
- **OKT (OuderKindTeam)**
  Het OuderKindTeam bestaat uit verschillende professionals, zoals maatschappelijk werkers, jeugdverpleegkundigen en pedagogen. Zij bieden ondersteuning aan ouders en kinderen bij problemen thuis of in de opvoeding.
- **Armoedebestrijding (stadspas, stichting leergeld, Sina, sportfonds)**
  Armoedebestrijding richt zich op het ondersteunen van gezinnen en kinderen die in financiële problemen verkeren. Dit kan bijvoorbeeld door het bieden van financiële hulp, het verstrekken van schoolspullen, of het ondersteunen bij het aanvragen van voorzieningen zoals de gemeente Amsterdam of het Jeugdeducatiefonds.

- **Logopedist**
  Een logopedist helpt kinderen die moeite hebben met praten, verstaan of uitspreken van woorden. Als een kind niet goed kan praten of problemen heeft met taal, kan de logopedist helpen door oefeningen te geven.
- **IQ Onderzoeker**
  Een IQ-onderzoeker kijkt naar de intelligentie van een kind. Dit kan helpen om te begrijpen of een kind extra uitdaging nodig heeft, of misschien meer ondersteuning.
- **Fysiotherapeut**
  Een fysiotherapeut helpt kinderen die moeite hebben met bewegen. Dit kan bijvoorbeeld als een kind motorische problemen heeft, zoals moeite met lopen of fijne motoriek (bijvoorbeeld schrijven of knippen).
- **GGD Jeugdarts**
  De jeugdarts van de GGD is gespecialiseerd in de gezondheid van kinderen en jongeren. Hij of zij doet gezondheidsonderzoeken, vaccinaties en biedt advies over opvoeding en gezondheid.
- **Dyslexiezorg**
  Dyslexiezorg richt zich op kinderen die moeite hebben met lezen en spellen door dyslexie. Er wordt intensieve begeleiding geboden om kinderen te helpen bij het verbeteren van hun lees- en spellingvaardigheden.
- **JGGZ/GGZ/Arkin Jeugd en gezin**
  JGGZ richt zich specifiek op psychische zorg voor kinderen en jongeren, terwijl de bredere GGZ zorg biedt voor zowel jeugdigen als volwassenen met psychische aandoeningen.
- **Veilig Thuis / Jeugdbescherming / William Schrikker Jeugdbescherming & Jeugdreclassering / Bureau Jeugdzorg / Raad van Kinderbescherming**
  Wanneer een instantie betrokken is bij gezinnen, hebben wij ook nauw contact met deze partijen.
- **ABC**
  Deze schoolbegeleidingsdienst zetten we in bij het uitvoeren van psychologische onderzoeken of bij hulpvragen rondom dyslexie.
- **Praktijk Minerva**
  Dit is een praktijk in Amsterdam die gespecialiseerd is in het onderzoeken en begeleiden van kinderen met leerproblemen, met name in rekenen en lezen. Ze bieden onderwijsarrangementen, onderzoek, kinderen vanaf zeven jaar,
- **Bascule**
  Voor vragen en samenwerking rondom cluster-4 problematiek kunnen wij hier terecht.
- **Day a Week School**
  Dit is een alternatieve onderwijsvorm waarbij kinderen slechts één dag per week naar school gaan, vaak gericht op specifieke ondersteuning voor kinderen die buiten het reguliere schoolsysteem vallen.
- **Bureaus in relatie tot echtscheiding**
  Deze bureaus bieden ondersteuning bij echtscheidingen, met name voor kinderen. Ze zorgen voor coaching, bemiddeling, en begeleiding van ouders en kinderen.
- **Semmi training**
  Semmi is een trainingsprogramma voor kinderen met gedrags- of leerproblemen. Het richt zich op het verbeteren van emotionele regulatie, gedragscontrole, en sociale vaardigheden.

- **Speltherapie**
  Een therapievorm waarbij kinderen via spel (bijvoorbeeld poppen, tekenen of bouwen) hun gevoelens en gedachten kunnen uiten. Het helpt hen om emotionele problemen of gedragsproblemen beter te begrijpen en aan te pakken.
- **Kinderpraktijk Op Stap**
  Een praktijk voor kinderen die psychologische of pedagogische ondersteuning nodig hebben. Ze bieden therapieën en begeleiding aan kinderen met bijvoorbeeld gedragsproblemen, ontwikkelingsstoornissen of emotionele moeilijkheden.
- **Praktijk voor Ergotherapie en Orthopedagogiek**
  Deze praktijk biedt ergotherapie (begeleiding bij motorische en dagelijkse vaardigheden) en orthopedagogiek (ondersteuning bij opvoedings- en gedragsproblemen van kinderen).
- **IJburg oefentherapie**
  Oefentherapie richt zich op het verbeteren van de motorische vaardigheden en het lichaamsbewustzijn van kinderen.
- **Integratieve kindertherapie**
  Een therapievorm waarbij verschillende therapeutische methoden gecombineerd worden om kinderen te helpen met gedrags- en emotionele problemen.